

Č. J.: MF-38945/2023/4701

CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR

Zpráva

o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2023

Duben 2024

Obsah

1	Manažerské shrnutí.....	1
2	Úvod.....	4
3	Veřejnosprávní kontrola	6
3.1	Kontrola prostředků poskytnutých z fondů Evropské unie.....	10
4	Vnitřní kontrolní systém	19
4.1	Řídící kontrola.....	20
4.2	Interní audit	21
5	Daňové kontroly veřejné finanční podpory ze strany finančních úřadů.....	25
6	Činnost Centrální harmonizační jednotky	28

1 Manažerské shrnutí

Cílem této zprávy je předložit pravidelnou informaci o stavu a vývoji finančních kontrol v rámci veřejné správy, a to v oblastech veřejnosprávní kontroly, interního auditu a v neposlední řadě kontroly vykonávané finančními úřady.

V oblasti **veřejnosprávní kontroly hospodaření** patří dlouhodobě mezi nejčastější zjištění nedostatky v účtování a inventarizaci. Jakkoli jsou tato zjištění o nesouladu s platnými předpisy oprávněná, zpravidla nepředstavují dopad na hospodaření, ale pouze do záznamů o něm. Ministerstvo financí je dlouhodobě názoru, že součástí kontrolního zjištění má být i formulace skutečného dopadu na hospodaření a zejména informace, zda se jedná o individuální pochybení, nebo systémové zjištění. Z metodické praxe Ministerstva financí vyplývá, že řada zjištění se týká chyby zaměstnance, a to často bez reálného dopadu do hospodaření organizace, naopak systémová zjištění jsou spíše výjimečná. Tento stav ovšem nelze považovat za důkaz systémové bezchybnosti, ale za výsledek přetrvávajícího konzervativního přístupu ke kontrole, který spíše spočívá ve vyhledání chyb bez dalších souvislostí.

Veřejnosprávní kontrola hospodaření nachází též nedostatky ve vnitřních předpisech a v nastavení řídicí kontroly ve vnitřním kontrolním systému. V řadě případů kontrola odhalí zejména formální nedostatky, které opět nemají zásadní vliv na hospodaření. Kvalita provedení veřejnosprávní kontroly záleží na mnoha faktorech, zejména na personálním zabezpečení kontrolního orgánu (počet kontrolorů, či délka jejich praxe a kvalita vzdělání) a na jeho technických možnostech. Jak personální zajištění, tak technické možnosti úřadu se přitom značným způsobem liší napříč různými typy úřadů. Úřady, které nedisponují potřebnými zdroji, musí pak zvláště dbát na efektivitu výkonu kontrol a cílit je s ohledem na své kapacity k pokrytí nejvýraznějších systémových rizik. Ministerstvo financí v tomto ohledu doporučuje soustředit kontrolu rovněž na funkčnost informačních systémů daného úřadu sloužících k realizaci řídicích a kontrolních procesů. Probíhající mezinárodní konflikty a dlouhodobě identifikované hybridní hrozby spojené mimo jiné s ruskou agresí na Ukrajině, rovněž poukázaly na nezbytnost zajištění integrity a bezpečnosti informačních systémů, která se se zajištěním jejich funkčnosti úzce pojí.

Ministerstvo financí proto soustřeďuje svou metodickou činnost směrem ke kontrolním orgánům tak, aby při svých kontrolách vycházely z **analýzy rizik a ke zjištění vždy formulovaly i jejich dopad a vysvětlení**, kde kontrolní systém selhal. Kontrolní zjištění, má-li mít přidanou hodnotu, musí být formulováno způsobem, který vytvoří předpoklady pro nápravu daného stavu.

V oblasti **veřejnosprávní kontroly žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory** patří mezi nejčastěji identifikované závažné nedostatky zjištění v oblastech nedodržování podmínek stanovených právním aktem, nedodržování stanoveného účelu podpory a nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Oblasti identifikovaných závažných a nejčastějších nedostatků se v průběhu let významně nemění.

Z metodické praxe Ministerstva financí rovněž vyplývá, že zásadnějších změn v delším časovém horizontu nedoznaly ani vlastní postupy kontrolních orgánů. Kontrolní postupy sice prošly v posledních letech mírným technologickým vývojem, jehož hlavním impulzem byla v letech 2020–2021 opatření související s šířením pandemie Covid-19, nicméně tato vlna invence již ve většině případů odezněla a v některých případech se i nově nastavené elektronizované procesy vrací do své původní podoby. Tato zprvu „vynucená“ elektronizace procesů společně s vyšším důrazem na efektivnost vedly na některých (především kapacitně silnějších) úřadech i k rekonstrukci stávajících kontrolních postupů. Vyšší míra elektronizace je žádoucí a je také zřejmé, že většinu kontrolních úkonů je dnes možné provádět distančně (s výjimkou kontroly např. stavební realizace). Distanční výkon zároveň umožňuje větším (územně strukturovaným)

kontrolním orgánům lépe cílit kapacity svých specializovaných kontrolních pracovníků, kteří se takto mohou efektivněji podílet na kontrolách, jejichž předmět spadá do jejich specializace, nikoliv pouze na kontrolách subjektů, které se fyzicky nacházejí v lokalitě jejich pracoviště.

Významnou oblastí veřejnosprávní kontroly jsou **kontroly prostředků poskytnutých z fondů EU. V rámci fondů EU byly v roce 2023 zkontrolovány prostředky v celkové hodnotě přes 56,3 mld. Kč.** Kontrolní orgány odhalily 1 054 zjištění a identifikovaly korekce ve výši **457,6 mil. Kč**, tj. 0,81 % z celkového objemu kontrolovaných prostředků. Toto procento je setrvale nízké, zcela v intervalu spolehlivosti stanoveném Evropskou komisí, a lze tudíž konstatovat, že distribuce prostředků z evropských fondů probíhá v České republice až na dílčí výjimky bezproblémově. Nově v roce 2023 započaly také kontroly prostředků poskytovaných v rámci **Národního plánu obnovy**, ze kterého bylo doposud proplaceno mírně přes 50 mld. Kč. Kontroly vykonané jednotlivými vlastníky komponent jsou zahrnuty v celkovém objemu prostředků zkontrolovaných v rámci fondů EU, ze kterých tvoří **8,3 mld. Kč**, přičemž identifikovaná zjištění v případě Národního plánu obnovy tvoří **13,5 mil. Kč**, tj. 0,16 % z objemu zkontrolovaných prostředků.

Audit většiny prostředků poskytnutých z fondů EU zajišťuje Auditní orgán (Ministerstvo financí), který v roce 2023 z celkové hodnoty uvedené výše auditoval prostředky ve výši necelých **20 mld. Kč** a identifikoval nesrovnalosti ve výši přes **68 mil. Kč**. V rámci auditů prostředků poskytovaných z Národního plánu obnovy vykonával Auditní orgán v roce 2023 pouze audity systémů, při nichž všechna identifikovaná zjištění byla shledána jako středně závažná, zjištění s vysokou mírou závažnosti nebyla identifikována žádná.

Rok 2023 byl také dalším rokem implementace ustanovení § 14e a 14f zákona o rozpočtových pravidlech, jejichž cílem je zjednodušení kontroly příjemců dotací. Oproti předešlému roku došlo k výraznému navýšení počtu opatření k zajištění nevyplacení finančních prostředků podle ustanovení § 14e, přičemž celková částka nevyplacených dotací podle ustanovení § 14e meziročně vzrostla téměř trojnásobně. Největší podíl na nárůstu hodnot mají dotace nevyplacené z Integrovaného regionálního operačního programu 2014–2020 a z operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020. Naopak v případě uplatňování výzev podle ustanovení § 14f rozpočtových pravidel došlo meziročně k mírnému poklesu počtu výzev.

Na veřejnosprávní kontrolu navazuje v případě podezření na porušení rozpočtové kázně kontrola podle daňového řádu realizovaná orgány finanční správy (finančními úřady). **V roce 2023 provedly finanční úřady kontrolu prostředků veřejné finanční podpory v objemu 8,7 mld. Kč** a vydaly celkem 1 975 platebních výměrů. Tyto byly vydány v celkové výši **odvodů necelých 0,5 mld. Kč**, z čehož 379 mil. Kč tvořily odvody za porušení rozpočtové kázně a 117 mil. Kč odvody za prodlení (penále). Poměr mezi celkovou výší zkontrolovaných prostředků a celkovou výší uložených odvodů činil 5,69 %. Jakkoli je procento uložených odvodů vyšší než procento identifikovaných nesrovnalostí u veřejnosprávních kontrol obecně, jedná se o jinak stanovený vzorek, neboť tyto výdaje již byly jako pravděpodobně sporné indikovány jiným kontrolním orgánem.

Vnitřní kontrolní systém, jehož součástí je řídicí kontrola a interní audit, představuje základní pilíř finanční kontroly. **Co se řídicí kontroly** týče, jako nejvíce problematické se jeví její správné vykonávání v menších obcích, kde postrádají dostatečný odborný aparát nebo kvalitní IT podporu. Pro kapacitně silné organizace zpravidla nepředstavuje zajištění řídicí kontroly problém, její funkčnost se však může s klesající velikostí organizace snižovat, a to zejména z důvodu nedostatečné specializace zaměstnanců, kteří musí vykonávat více nesourodých činností. Malé organizace jsou vystaveny též vyšší pravděpodobnosti nesystémových rizik, která lze obtížněji řídit, například výpadek jednoho zaměstnance s unikátní znalostí spíše ohrozí malý úřad než úřad

velký. Rovněž je pro menší úřady značně problematická otázka zastupitelnosti osob podílejících se na řídicí kontrole.

Co se **výkonu funkce interního auditu** týče, Ministerstvo financí vnímá nadále tuto službu jako fragmentovanou, kdy je mnohdy upřednostňován princip blízkosti auditora k vedení organizace před principem účelnosti, efektivnosti a nezávislosti interního auditu. Tím vznikají útvary interního auditu čítající místy méně než jeden úvazek interního auditora. Tento přístup může podle názoru Ministerstva financí vést nejen k formalistickému pojetí výkonu interního auditu u těchto organizací, ale také k neefektivnímu vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému těchto organizací ze strany jejich zřizovatele. Nastavení procesů pro vyhodnocování přiměřenosti a efektivnosti vnitřního kontrolního systému by mělo být podloženo analýzou rizik, přičemž by měla být brána v potaz specifika jednotlivých organizací tak, aby zde finanční kontroly a případný interní audit mohli působit přiměřeně efektivně, nikoliv pouze pro formální naplnění zákonné povinnosti. Zároveň pokračuje trend mírného poklesu celkového počtu interních auditorů patrný zejména na úrovni územních samosprávných celků.

Pro rok 2025 Ministerstvo financí jako rizikovou oblast pro zaměření interního auditu vyhodnotilo **kybernetickou bezpečnost**, a to především s ohledem na připravovanou transpozici **evropské směrnice NIS 2** do českého právního řádu a s ohledem na významná rizika hybridních hrozeb. Tuto oblast Ministerstvo financí doporučuje zohlednit při plánování interního auditu.

Ministerstvo financí v roce 2023 poskytovalo metodickou podporu celému kontrolnímu prostředí veřejné správy, a to zejména formou individuálních výkladových stanovisek, obecných metodických pokynů (metodické pokyny Centrální harmonizační jednotky) a pořádáním vzdělávacích akcí přístupných zdarma, a to v klasické prezenční i online formě. Počet účastníků vzdělávacích akcí nabízených Ministerstvem financí je v čase rostoucí a v roce 2023 dosáhl 1 250 účastníků. Rovněž nabídka druhů vzdělávacích akcí byla v roce 2023 rozšířena o výjezdy do jednotlivých krajů a konzultační hodiny CHJ.

Mezi dlouhodobé cíle Ministerstva financí patří příprava nového **zákona o řízení a kontrole veřejných financí**, který by nahradil stávající zákon o finanční kontrole. Věcný záměr tohoto zákona, který Ministerstvo financí připravilo v roce 2023, byl v únoru 2024 schválen Vládou ČR. V první polovině roku 2024 bude do mezíresortního připomínkového řízení předložen návrh paragrafového znění tohoto zákona.

2 Úvod

Ministerstvo financí vypracovalo zprávu o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2023 (dále jen „Zpráva“) v souladu s ustanovením § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“). **Zpráva obsahuje souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgány veřejné správy včetně přehledu nejvýznamnějších kontrolních zjištění.**¹

Zprávu Ministerstvo financí podle § 22 zákona o finanční kontrole předkládá spolu s návrhem státního závěrečného účtu vládě a současně ji předkládá Nejvyššímu kontrolnímu úřadu.

Orgány veřejné správy, které mají povinnost odevzdat zprávu o výsledcích finančních kontrol, definuje ustanovení § 2 písm. a) zákona o finanční kontrole. Výsledky obsažené ve Zprávě vychází z výsledků jednotlivých zpráv, které předložily:

- organizační složky státu,
- územní samosprávné celky,
 - kraje,
 - hlavní město Praha a městské části hlavního města Prahy,
 - obce,
 - statutární města,
- ostatní orgány veřejné správy,
 - státní fondy,
 - dobrovolné svazky obcí,
 - státní příspěvkové organizace,
 - příspěvkové organizace územních samosprávných celků,
 - jiné právnické osoby zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem² a
 - jiné právnické osoby zřízené na základě zvláštního právního předpisu, které hospodaří s veřejnými prostředky³.

Zhodnocení výsledků finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2023 provedlo 2 686 orgánů veřejné správy, z toho 58 orgánů veřejné správy podalo Ministerstvu financí nulové hlášení (zprávu, která neobsahuje údaje o zřízení funkce interního auditu ani o provedených

1) Podrobné informace o systému finanční kontroly včetně souvisejících metodických materiálů jsou přístupné na webové stránce: <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/financni-kontrola>

2) Těmi jsou například: Všeobecná zdravotní pojišťovna zřízená podle zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR či veřejné vysoké školy zřízené podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů.

3) Těmi jsou například: pojišťovny podle zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, veřejné výzkumné instituce zřízené na základě zákona č. 241/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích nebo školské právnické osoby zřízené podle zákona 561/2004 Sb., školský zákon.

veřejnosprávních kontrolách), které v souladu s Metodickým pokynem CHJ č. 8⁴ nemá být Ministerstvu financí podáváno. Zprávy obsahující nulová hlášení byly při sumarizaci dat vyčleněny a údaje v této souhrnné Zprávě tedy zahrnují zhodnocení od 2 628 orgánů veřejné správy. Sběr jednotlivých zpráv od orgánů veřejné správy probíhal prostřednictvím webové aplikace ZFK Monitor. Ministerstvo financí pro tento účel připravilo uživatelskou příručku, která je dostupná na jeho internetových stránkách.⁵

Ministerstvo financí pro účely této zprávy zintenzivnilo metodickou podporu poskytovanou orgánům veřejné správy, a to nejen v otázkách týkajících se způsobu vyplnění zprávy o výsledcích finančních kontrol, ale především v otázkách týkajících se samotné povinnosti zprávu Ministerstvu financí podávat, jelikož tato povinnost je vnímána mnohdy širěji než je v zákoně stanovena a zprávu podávají i orgány veřejné správy, které k tomu povinnost nemají. Touto metodickou činností došlo ke snížení administrativní zátěže na straně orgánů veřejné správy a tedy i k dílčímu snížení počtu zpráv (z 2 802 v roce 2022), které Ministerstvo financí od orgánů veřejné správy obdrželo.

Ministerstvo financí vychází v souhrnném zhodnocení primárně z dat poskytnutých jednotlivými orgány veřejné správy, přičemž dále byly ve Zprávě využity:

- poznatky, zkušenosti a zjištění Ministerstva financí z výkonu finanční kontroly a auditu,
- informace o kontrolách prostředků poskytnutých z fondů Evropské unie z informačního systému Ministerstva pro místní rozvoj MS 2014+ a MS 2021+,
- informace o počtech a výsledcích veřejnosprávních kontrol provedených vlastníky jednotlivých komponent v rámci Národního plánu obnovy,
- informace o počtech opatření podle ustanovení § 14e, § 14f a § 15 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů,
- informace o porušení rozpočtové kázně, které eviduje Generální finanční ředitelství,
- informace vyplývající z kontrolních akcí Nejvyššího kontrolního úřadu⁶,
- poznatky z metodické praxe odboru Centrální harmonizační jednotka Ministerstva financí (dále také „CHJ“),
- informace o závažných zjištěních z Informačního systému Finanční kontroly ve veřejné správě a
- informace o hlášení nesrovnalostí Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS (Anti-Fraud Coordinating Structure určeného pro komunikaci s Evropským úřadem pro boj proti podvodům OLAF).

4) <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/metodicka-podpora-chj/2019/metodicky-pokyn-chj-c-8--nalezitosti-roc-35639>

5) <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/financni-kontrola/zpravy-o-vysledcich-financnich-kontrol>

6) Zpráva neobsahuje číselné informace o kontrolách provedených Nejvyšším kontrolním úřadem (dále „NKÚ“), jelikož kontroly prováděné tímto úřadem se neřídí zákonem o finanční kontrole (nejedná se o veřejnosprávní kontroly). Kapitola 4 nicméně obsahuje souhrnnou informaci o pochybeních týkajících se vnitřního kontrolního systému, které NKÚ v roce 2023 při svých kontrolních akcích identifikoval a zveřejnil v online registru provedených kontrolních akcí. Pro více informací o činnosti NKÚ navštivte internetové stránky <https://www.nku.cz/>.

3 Veřejnosprávní kontrola

Veřejnosprávní kontrola je finanční kontrolou skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, zejména při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití. Veřejnosprávní kontrolou je kontrola hospodaření orgánu veřejné správy nebo kontrola žadatele a příjemce veřejné finanční podpory.

Ve veřejné správě bylo v roce 2023 vykonáno 43 610 veřejnosprávních kontrol. Časové porovnání počtu kontrol podle jednotlivých typů orgánů veřejné správy, které tyto kontroly vykonaly, znázorňuje Tabulka 1:

Tabulka 1 – Počet veřejnosprávních kontrol vykonaných ve veřejné správě v letech 2021–2023

Typ subjektu provádějícího kontrolu	2021	2022	2023
Orgány veřejné správy celkem	37 090	38 700	43 610
Z toho organizační složky státu	7 571	9 285	9 442
Z toho Ministerstvo financí	467	533	561
Z toho územní samosprávné celky	17 919	18 310	17 555
Z toho kraje	4 210	5 068	5 516
Z toho obce	13 709	13 242	12 039
Z toho ostatní orgány veřejné správy	11 600	11 105	16 607 ⁷⁾

Kontrolní orgány vykonaly 86,6 % veřejnosprávních kontrol na základě plánu kontrol a 13,4 % mimo plán kontrol. V roce 2023 došlo k mírnému nárůstu poměru plánovaných kontrol oproti roku 2022 (kdy byl podíl kontrol vykonaných na základě plánu 86,3 %), obdobný mírný nárůst tohoto podílu byl i mezi lety 2021 a 2022. Ministerstvo financí považuje podíl kontrol vykonaných mimo plán do 20 % za vyvážený kompromis mezi sledováním dlouhodobých kontrolních cílů na základě důkladné analýzy rizik a zajištěním operativního ujištění o řádném hospodaření v návaznosti na aktuální skutečnosti.

Kontroly hospodaření

Při kontrolách hospodaření identifikovaly orgány veřejné správy závažné nedostatky především v oblastech účetnictví, nastavení řídicí kontroly a nakládání s majetkem. Další identifikované závažné nedostatky se týkaly například oblasti ohodnocování (mzdy, odměny, cestovní náhrady) a oblasti veřejných zakázek. Oblasti, ve kterých veřejnosprávní kontrola hospodaření identifikuje nejzávažnější pochybení, se v průběhu let nemění.

Obecně nejčastějšími nedostatky (bez ohledu na jejich závažnost) identifikovanými při kontrolách hospodaření byly chyby v oblasti účetnictví, a to konkrétně v účtování a inventarizaci. Dále pak

7) Na nárůstu počtu vykonaných veřejnosprávních kontrol oproti předešlým rokům se podílí především vyšší počet kontrol vykázaných Státním zemědělským intervenčním fondem, který za rok 2023 vykázal 14 716 vykonaných veřejnosprávních kontrol, což je o 4 914 kontrol více, než fond vykázal za rok 2022. Jedním z důvodů meziročního zvýšení počtu kontrol byla aplikace nové metodiky pro výběry vzorku ke kontrolám na místě související s novou Společnou zemědělskou politikou, která se vztahuje zejména na plošná opatření, a kde je nutné podle evropské legislativy provést kontroly kvality systému AMS (Area Monitoring System) a geoprostorových žádostí. Druhým důvodem, který se vztahuje na kontroly projektových opatření rozvoje venkova, je skutečnost, že v roce 2023 byl administrován výrazně vyšší počet projektů před proplacením díky velké alokované částce na tato opatření. V neposlední řadě bylo u projektových opatření nutno realizovat následné kontroly plnění podmínek u proplacených projektů ve lhůtě vázanosti.

chyby ve vnitřních předpisech a v nastavení řídicí kontroly ve vnitřním kontrolním systému. Počet chyb identifikovaných v oblasti účetnictví je přitom dlouhodobě výrazně vyšší, než počet chyb identifikovaných v dalších oblastech (o více než dvojnásobek oproti druhé nejčastěji identifikované oblasti pochybení, kterou je vnitřní kontrolní systém). V řadě případů, především pak u chyb identifikovaných v oblasti účetnictví, kontroly odhalují formální nedostatky, které nemají zásadní vliv na hospodaření. Jedním z důvodů pro vysokou četnost takových zjištění může být nevhodné zaměření kontroly nebo provedení kontroly bez vstupní analýzy rizik. Oblasti nejčastěji identifikovaných nedostatků se rovněž v průběhu let významně nemění.

Ministerstvem financí identifikovanou chybou rovněž je, že veřejnosprávní kontrola hospodaření se často u obcí zaměřuje s kontrolou, kterou vykonává finanční nebo kontrolní výbor zastupitelstva obce. Přestože se jedná o dva rozdílné kontrolní mechanismy s jinou právní úpravou a procesním režimem, je z věcného hlediska pochopitelné, že se výkonem veřejnosprávní kontroly pověřují právě zástupci těchto výborů, mezi jejichž hlavní úkoly patří rovněž kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky zřizovaných organizací a dodržování právních předpisů a opatření zřizovatele. Platí zde ale obdobně jako u outsourcingu na externí subjekty, že tyto osoby nejsou zaměstnanci obce a tudíž se na této kontrole mohou podílet pouze jako přizvané osoby.

Na povinnost zajištění finanční kontroly vlastními zaměstnanci upozorňuje např. odbor Centrální harmonizační jednotka ve svém Metodickém pokynu č. 10 – Vzorová směrnice o finanční kontrole pro obce.

Snaha o zajišťování veřejnosprávní kontroly nad míru kapacit daného úřadu (např. outsourcingem) mezi menšími obcemi vyplývá dle zpětné vazby Centrální harmonizační jednotky z její metodické činnosti z **mylného přesvědčení, že zřizovatel musí každou svoji příspěvkovou organizaci zkontrolovat minimálně jednou za rok**. Takový požadavek zákon o finanční kontrole nestanoví a zůstává tudíž plně v kompetenci a odpovědnosti zřizovatele, aby veřejnosprávní kontrolu prováděl v takové míře, která mu poskytuje dostatečné informace pro rozhodování a řízení relevantních rizik. Zřizovatel má pouze povinnost jednou ročně u své příspěvkové organizace zhodnotit přiměřenost a účinnost vytvořeného systému finanční kontroly, závazný způsob naplňování této povinnosti ovšem zákon nestanovuje (může probíhat např. na základě vykazovacích povinností podřízených organizací, které zřizovatel stanoví v rámci výkonu zřizovatelských funkcí). Ministerstvo financí v tomto ohledu doporučuje kontrolorům z krajských úřadů a auditorům vykonávajícím přezkoumání hospodaření obcí na tuto nesprávnou interpretaci zákonné povinnosti zaměstnance obcí během přezkumu upozorňovat a mylné přesvědčení o existenci takové povinnosti vyvracet.

Z metodické praxe Centrální harmonizační jednotky rovněž vyplývá, že postupy kontrolních orgánů zpravidla nedoznaly v delším časovém horizontu zásadnějších změn. Tam, kde je to možné, považuje Ministerstvo financí za vhodné využívat při kontrole informační systémy kontrolovaného subjektu a kontrolu samotnou zacílit rovněž na spolehlivost, integritu a bezpečnost těchto systémů.

Níže jsou uvedeny příklady nedostatků identifikovaných při veřejnosprávní kontrole hospodaření Ministerstvem financí.

Příklady nedostatků identifikovaných při kontrolách hospodaření vykonaných Ministerstvem financí

Nákup léčivých přípravků v hodnotě nad 2 miliony Kč přímými objednávkami bez realizace zadávacího řízení

Nemocnice průběžně pořizovala dodávky léčivého přípravku (fyziologický roztok s koncentrací 0,9 % chloridu sodného) formou přímých objednávek bez realizace zadávacího řízení. Kontrolní orgán zakázky identifikoval jako veřejné zakázky pravidelné povahy a zjistil, že u každé jednotlivé dodávky byl součet úhrad za 12 předcházejících měsíců vždy vyšší než 2 miliony Kč. Nemocnice tedy měla stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále také „zákon o zadávání veřejných zakázek“), a na jejím základě měla realizovat veřejnou zakázku v některém z druhů zadávacího řízení, jak jí ukládá § 2 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek. Úhradou tohoto léčivého přípravku za daných okolností došlo k neoprávněnému použití jiných peněžních prostředků státu, jejichž výdejem byla porušena povinnost stanovená právním předpisem ve smyslu ustanovení § 3 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlech, a vzniká podezření na porušení rozpočtové kázně podle § 44 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel. Současně nelze prokázat, že nákup na základě neprovedeného zadávacího řízení splňuje kritéria hospodárnosti, a nemocnice tak plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem v souladu s ustanovením § 53 odst. 4 rozpočtových pravidel.

Identifikované zjištění upozorňuje na nesprávně provedenou předběžnou řídicí kontrolu a selhání vnitřního kontrolního systému, když kontrolovaná nemocnice v průběhu kontrolovaného období pořizovala dodávky léčivého přípravku na základě přímých objednávek, přestože byl zadavatel povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení.

Nesprávné provedení řídicí kontroly před podpisem dodatku smlouvy

Kontrolovaná osoba uzavřela smlouvu na poskytování služeb v oblasti úprav, přizpůsobení a podpory informačních systémů. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou a neobsahovala inflační doložku ani jiné ustanovení umožňující měnit sjednanou cenu jednotlivých plnění. Přesto kontrolovaná osoba uzavřela s dodavatelem dodatek k této smlouvě, jehož podstatou bylo navýšení jednotkové ceny za poskytování některých dílčích plnění. Příkazce operace podepsal dodatek smlouvy, aniž by existovaly relevantní podklady, ze kterých by vyplynulo, že připravovaná operace spočívající v úpravě ceny za dílčí poskytovaná plnění formou uzavření dodatku ke smlouvě byla nezbytná a splňovala kritéria pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Jelikož se zadavatel vůči dodavateli dlouhodobě nachází ve stavu tzv. „vendor lock-in“, bylo pro zadavatele nezbytné před uzavřením dodatku minimálně prokázat hospodárnost, efektivnost a účelnost v porovnání s jinými řešeními, např. odstoupením od smlouvy a výběrem nového dodavatele na základě otevřené soutěže.

Zjištění detekuje nesprávně provedenou předběžnou řídicí kontrolu a selhání vnitřního kontrolního systému v dílčí oblasti zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, neboť nastavený vnitřní kontrolní systém organizace vznik popsání pochybení umožnil a jeho existenci nezachytil.

Výdej peněžních prostředků bez právního důvodu

Kontrolovaná osoba provedla v letech 2021 a 2022 úhradu roční podpory internetových stránek dodavateli ICT služeb, přičemž tyto výdaje chybně vázala na plnění poskytované na základě s ním uzavřené smlouvy na poskytování služeb v oblasti úprav, přizpůsobení a podpory informačních systémů. Realizované platby však nebyly podloženy jakýmkoliv smluvním ujednáním z této ani jiné smlouvy a k výdaji peněžních prostředků v celkové částce 336 380 Kč tak došlo bez relevantního právního důvodu. Uvedené jednání představuje selhání řídicí kontroly, neboť příkazce operace ani správce rozpočtu nezjistili, že realizovaný veřejný výdaj „roční podpora internetových stránek“ nebyl podložen žádným účinným smluvním vztahem a přesto tento výdaj schválili. Popsané pochybení kontrolované osoby rovněž zakládá podezření na porušení rozpočtové kázně podle § 44 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel, ve smyslu § 3 písm. e) téhož zákona ve výši 336 380 Kč.

Vybrané kontrolní zjištění ilustruje selhání vnitřního kontrolního systému v podobě řídicí kontroly u organizační složky státu, v jehož důsledku došlo k úhradám faktur za plnění, které nebylo podloženo smlouvou, objednávkou ani jiným právním důvodem.

Nestanovení zálohy ve výši předpokládaných nákladů důkazů

Identifikované zjištění spočívá ve skutečnosti, že ze strany kontrolované osoby (soud) nedošlo k naplňování povinnosti stanovovat a skládat v občanskoprávním soudním řízení zálohy na náklady důkazů (znalecké posudky) v celé předpokládané výši těchto nákladů (§ 141 občanského soudního

řádu), aby od samého prvopočátku nesl tyto náklady primárně účastník řízení a nikoli stát. Kontrolovaná osoba pokračovala ve své podstatě v „dobrovolnosti“ stanovování záloh, případně je stanovovala ve formální a nedostatečné výši. Výše složených záloh na znalečné u kontrolovaného vzorku činila pouze cca 27 % celkové výše nákladů na znalečné, tudíž na předmětném znalečném muselo být v souhrnu dopláчено 73 % ze státního rozpočtu. Znalečné nekryté zálohou tak muselo být po skončení celého řízení vymáháno jako pohledávka na účastnících řízení a v případech, kdy vymáhání bylo úspěšné (nebylo tomu tak ve všech případech), se znalečné do státního rozpočtu vracelo dokonce až po několika uplynutých letech. Kontrolovaná osoba postupovala nesprávným způsobem, respektive nečinila žádná opatření k eliminaci nežádoucího stavu, přestože se v průběhu kontroly doznamenala, že si je dotčené nesrovnalosti vědoma.

Kontrolní skupina v průběhu kontroly z obdržených informací identifikovala riziko, že dotčený nedostatek může být systémového charakteru, a může se tedy vyskytovat napříč soudní strukturou spadající pod kapitolu státního rozpočtu Ministerstva spravedlnosti. Identifikovaný nedostatek má dopady do hospodaření s prostředky státního rozpočtu, respektive státní rozpočet je v jeho důsledku zatěžován bezdůvodně v nadbytečné míře a nese významná související ekonomická rizika (zejména riziko nevyvození prostředků od účastníků řízení a riziko nákladů na vymáhání pohledávek).

Vykazování neexistujících pohledávek

Identifikované zjištění upozorňuje na nedostatky kontrolované osoby (obvodní soud) při evidenci neexistujících pohledávek ve svém účetnictví, kdy hodnota neoprávněně evidovaných pohledávek na kontrolovaném vzorku činila více jak 1/3 celkové vykazované hodnoty všech pohledávek k 31. 12. 2022. Kontrolovaná osoba neexistující pohledávky neidentifikovala, neboť neprovedla řádnou inventarizaci majetku ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v rámci které účetní jednotky inventarizují majetek i závazky a zjišťují, zda skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků vedeném v účetnictví. Inventarizační komise měla tento neoprávněně evidovaný majetek odhalit a následně měla být v dané věci sjednána náprava. Kontrolní skupina také konstatovala, že důsledkem nesprávně provedené inventarizace je též skutečnost, že účetní závěrka nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 a 2 zákona o účetnictví a účetnictví tak není správné, úplné a průkazné.

Zjištěný stav svědčí o nesprávně nastaveném vnitřním kontrolním systému, když ani v rámci inventarizace nebylo zjištěno, že jsou vykazovány neexistující pohledávky. Současně lze detekovat i riziko nesprávně nastaveného systému vymáhání pohledávek kontrolované osoby.

Nehospodárné výdaje za neuskutečně činnosti při správě sociálních sítí

Organizační složka státu v období od 1. 12. 2020 do 30. 11. 2022 využívala pro zajištění správy sociálních sítí dodavatelských služeb od soukromé společnosti, přestože po celou dobu poskytovaného dodavatelského plnění disponovala interními pracovními zdroji k zajištění správy sociálních sítí vlastními silami. Úhrada ceny za vykonané práce byla sjednána tak, že bude prováděna na základě faktur, kdy přílohou faktur bude vždy soupis skutečně provedených prací odsouhlasený oprávněnou osobou za organizační složku státu. Výkazy práce obsahovaly činnosti, které nemohly být skutečně vykonány (k jednomu pracovníkovi byly v jeden den v totožný časový úsek vykazovány paralelně duplicitní, případně triplicitní činnosti) a zároveň nebyly výkazy práce autorizovány smluvně stanovenou oprávněnou osobou za organizační složku státu. Ve sledovaném období tak byly dodavateli vždy uhrazeny práce v maximálním rozsahu 150 hodin měsíčně, i když nebyly v plném rozsahu provedeny. V důsledku toho vzniká podezření na porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. f) rozpočtových pravidel ve výši přesahující 70 tis. Kč.

Identifikované zjištění ilustruje případ selhání řádného finančního řízení a vnitřní kontroly v podobě řídicí kontroly, kdy se organizační složka státu zprvu dostatečně průkazně nezabývala objektivní odůvodněností potřeby dodavatelského plnění, dále v rámci uzavřené smlouvy nepostupovala podle smluveného ujednání a nepřebírala, respektive nestvrzovala výkazy uskutečněného plnění oprávněnou osobou, načež řídicí kontrola uvedené nesrovnalosti neidentifikovala, tedy nezabránila proplacení výdajů v nesprávně fakturované výši.

Za dobrou praxi lze považovat především závěry kontrol, které představují potenciál k zefektivnění nakládání s veřejnými prostředky v konkrétní oblasti. V této souvislosti považuje Ministerstvo financí za podstatné zmínit, že smyslem finanční kontroly, a tedy i kontroly veřejnosprávní, není pouze identifikace pochybení, nýbrž ochrana veřejných prostředků.

Identifikace, vyčíslení, případně nahlášení pochybení je tak pouze částí komplexnějšího procesu, v rámci kterého by kontrolní orgány rovněž měly s kontrolovaným subjektem srozumitelně komunikovat shledané systémové nedostatky a následně kontrolovat aplikaci nápravných opatření a kontrolovat, zda tato opatření vedou ke zvýšení efektivity ochrany veřejných prostředků.

Kontrola hospodaření, která je postavena na prověřování skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky na bázi alespoň základní analýzy rizik a jejich finančních dopadů, vede k pokrytí vyššího finančního objemu a identifikaci kontrolních zjištění v různých zásadních oblastech činnosti kontrolovaných subjektů.

Kontroly veřejné finanční podpory

Při kontrolách žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory identifikovaly orgány veřejné správy závažné nedostatky spočívající především v nedodržování podmínek stanovených právním aktem (smlouvou/rozhodnutím), nedodržování stanoveného účelu podpory, nedodržování podmínek vykazování a chybném účetnictví. Mírného zlepšení oproti předešlému roku doznala oblast zadávání veřejných zakázek, ve které bylo za rok 2023 identifikováno méně závažných nedostatků. Obecně nejčastějšími nedostatky (bez ohledu na jejich závažnost) identifikovanými při kontrolách žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory byly chyby v oblastech nedodržování podmínek stanovených právním aktem (smlouvou/rozhodnutím), chybném vykazování a předávání požadovaných zpráv o podpoře a chybném účetnictví. Výše uvedené oblasti nejčastějších identifikovaných nedostatků se v průběhu let významně nemění.

Odbor Kontrola Ministerstva financí v roce 2023 vykonal 17 veřejnosprávních kontrol veřejné finanční podpory. Všechny tyto kontroly byly zaměřené na ověření plnění podmínek pro udělení investičních pobídek, přičemž odbor Kontrola neshledal žádná pochybení. S ohledem na zamezování duplicit kontrol nevykonal odbor Kontrola Ministerstva financí v roce 2023 kontroly u příjemců dotací, jelikož tyto kontroly jsou vykonávány primárně poskytovateli dotací.

Odbor Mezinárodní vztahy Ministerstva financí dále jako zprostředkovatel pěti programů v rámci Finančních mechanismů EHP a Norska 2014–2021 (dále také „Fondy EHP a Norska“) prováděl průběžné a závěrečné veřejnosprávní kontroly na základě výběru vzorku projektů, přičemž každý podpořený projekt projde minimálně jedním z těchto dvou typů kontrol. Celkem bylo za rok 2023 uskutečněno 98 veřejnosprávních kontrol v rámci Fondů EHP a Norska, a to jak zaměstnanci Ministerstva financí, tak za účasti dalších přizvaných osob (z auditorských společností). Výsledky kontrol jsou rovněž využívány k odstranění nedostatků nefinančního charakteru a jejich cílem je zlepšování nastavení pravidel pro administraci jednotlivých projektů. Kontrolami prostředků poskytnutých z fondů Evropské unie se detailněji zabývá následující podkapitola.

3.1 Kontrola prostředků poskytnutých z fondů Evropské unie

Z celkového počtu veřejnosprávních kontrol, uvedeného výše (viz Tabulka 1), považuje Ministerstvo financí za podstatné zvláště poukázat na veřejnosprávní kontroly prostředků poskytnutých z fondů Evropské unie (dále „fondy EU“). Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Za rok 2023 byly vedle prostředků z programového období 2014–2020 a 2021–2027 (a dalších prostředků mimo struktury řídicích orgánů⁸⁾) kontrolovány a auditovány rovněž prostředky poskytované v rámci **Národního plánu obnovy** (dále také „NPO“). Pro porovnatelnost v čase jsou číselné údaje níže v této kapitole vždy doplněny o informaci, která část z nich se týká prostředků poskytovaných v rámci NPO.

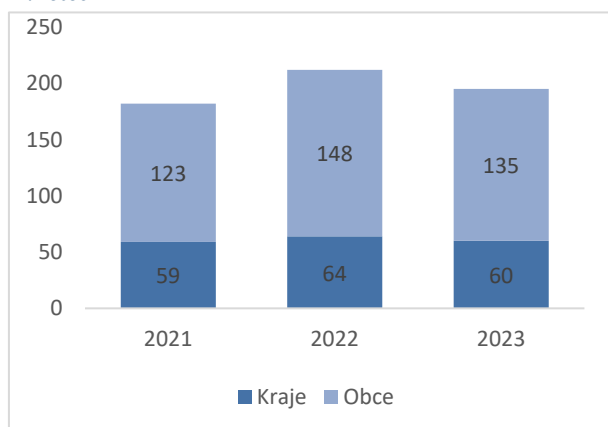
Subjekty, které se podílí na správě finančních prostředků z Evropské unie v rámci Evropských fondů, jsou součástí implementační struktury. Těmito subjekty jsou: řídicí orgány⁹, jejich zprostředkující subjekty, Platební a certifikační orgán, Auditní orgán a Centrální kontaktní bod sítě AFCOS. V případě Národního plánu obnovy zastávají pak roli obdobnou řídicím orgánům vlastníci komponent, kterými jsou jednotlivá ministerstva.

V roce 2023 vykonaly řídicí orgány, zprostředkující subjekty, vlastníci komponent NPO a Ministerstvo financí **2 592 veřejnosprávních kontrol a auditů prostředků poskytnutých z fondů Evropské unie**. Celkový nárůst počtu kontrol je způsoben tím, že v roce 2023 byly zahájeny kontroly prostředků poskytovaných v rámci NPO, u ostatních, dlouhodoběji spravovaných fondů, souhrnné počty kontrol meziročně poklesly. Časové porovnání počtu kontrol prostředků poskytnutých z fondů EU podle typů kontrolních orgánů znázorňuje Tabulka 2.

Tabulka 2 – Počet veřejnosprávních kontrol prostředků z fondů EU vykonaných v letech 2021–2023

Typ subjektu provádějícího kontrolu	2021	2022	2023
Orgány veřejné správy celkem	1 970	1 903	2 592
Z toho řídicí orgány a zprostředkující subjekty	1 562	1 533	1 171
Z toho auditů AO Ministerstva financí	408	370	431
Z toho vlastníci komponent v rámci NPO	–	–	990

Graf 1 – Vývoj počtu veřejnosprávních kontrol prostředků z fondů EU vykonaných u územních samosprávních celků v letech 2021–2023

← ROZBOR KONTROL KRAJŮ A OBCÍ

Mezi orgány veřejné správy, které byly subjekty kontrol prostředků poskytovaných z fondů EU¹⁰, považujeme za vhodné prezentovat vývoj počtu kontrol vykonaných u územních samosprávních celků, jejichž kontrolní zátěž se již v minulosti Ministerstvo financí zabývalo a vytvořilo v této souvislosti Analýzu systému kontrol územních samosprávních celků (2017).

8) Národní program AMIF, Národní program ISF a programy přeshraniční spolupráce Rakousko–Česko, Bavorsko–Česko, Sasko–Česko a Slovensko–Česko.

9) Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Magistrát hlavního města Prahy a Ministerstvo zemědělství.

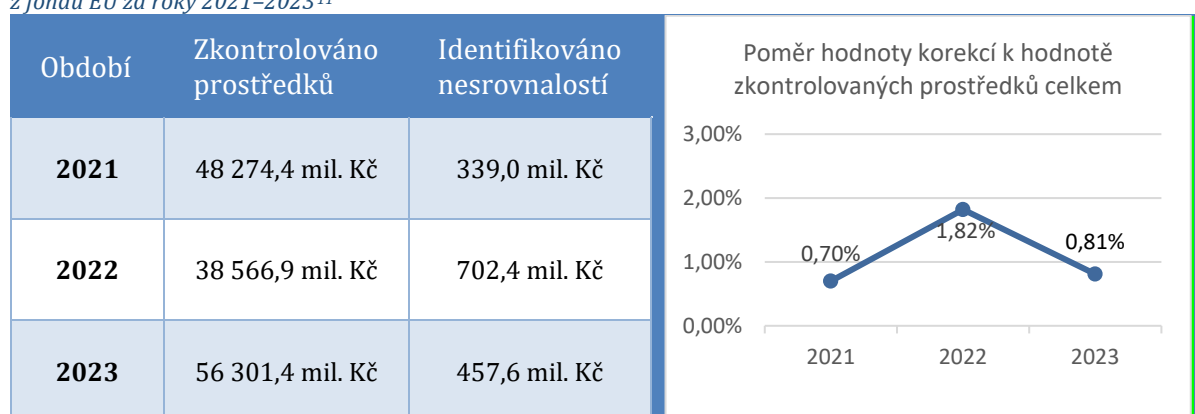
10) Z důvodu časové srovnatelnosti vývojového grafu a teprve začínající kontrolní činnosti v rámci NPO nejsou údaje o kontrolách provedených v rámci NPO v grafu obsaženy.

Celkem bylo veřejnosprávními kontrolami v rámci prostředků poskytnutých z fondů EU zkontrolováno 56,3 mld. Kč. Kontrolní orgány odhalily 1 054 zjištění a identifikovaly korekce ve výši **457,6 mil. Kč**, tj. 0,81 % z celkového objemu kontrolovaných prostředků.

Hodnoty za rok 2023 obsahují nově také kontroly uskutečněné v rámci Národního plánu obnovy. Z celkových hodnot za rok 2023 byly v rámci NPO zkontrolovány prostředky ve výši 8,3 mld. Kč a byly identifikovány nesrovnalosti ve výši 13,5 mil. Kč, tj. 0,16 % z celkového objemu kontrolovaných prostředků v rámci NPO. Největší hodnotu zjištění v rámci NPO za rok 2023 identifikovalo Ministerstvo dopravy (necelých 10 mil. Kč).

Vývoj hodnoty zkontrolovaných prostředků, hodnoty identifikovaných nesrovnalostí a poměru objemu korekcí ke zkontrolovanému objemu prostředků zobrazuje následující Tabulka 3.

Tabulka 3 – Celkový přehled zkontrolovaných prostředků a identifikovaných nesrovnalostí u prostředků poskytnutých z fondů EU za roky 2021–2023¹¹

Vyšší podíl korekcí v loňském roce byl způsoben především vyšší hodnotou nesrovnalostí identifikovaných Ministerstvem dopravy v rámci Operačního programu Doprava 2014–2020. Za rok 2023 došlo k významnému poklesu podílu a nejvyšší hodnoty nesrovnalostí identifikovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020.

Při kontrolách prostředků poskytnutých z fondů EU identifikovaly řídicí orgány a zprostředkující subjekty závažné nedostatky především v oblastech způsobilosti výdajů (přibližně polovina všech zjištění), dále pak v chybějících nebo nesprávných podpůrných informacích nebo dokumentacích a účetnictví a ve výpočtech na úrovni projektu. Oblasti nejčastěji identifikovaných pochybení řídicími orgány a zprostředkujícími subjekty se meziročně významným způsobem nemění.

Činnost Auditního orgánu

Audit podstatné části zkontrolovaných prostředků poskytnutých z fondů EU (a Fondů EHP a Norska)¹² každoročně zajišťuje Auditní orgán Ministerstva financí, který z celkových hodnot prezentovaných výše v Tabulka 3 auditoval prostředky ve výši **19,8 mld. Kč** a identifikoval nesrovnalosti ve výši necelých **68 mil. Kč**. Většinu objemu (přes 96 %) auditovaných prostředků tvoří prostředky poskytované v rámci programového období 2014–2020, necelé 3 % tvoří

11) Pokud by byl pro lepší časovou srovnatelnost podíl výše korekcí vyvozován z hodnot nezahrnujících kontroly uskutečněné v rámci NPO, byl by tento podíl za rok 2023 roven 0,93 %, tedy přibližně o polovinu nižší oproti předešlému roku.

12) Pro úplný obraz o činnosti Auditního orgánu Ministerstva financí jsou do zde prezentovaných hodnot zahrnuty i audity provedené u prostředků poskytovaných v rámci Finančních mechanismů EHP a Norska 2014–2021 (nejedná se o fondy EU), tyto prostředky tvoří pouze 0,6 % celkového objemu prostředků zauditovaných Auditním orgánem.

prostředky z Fondu solidarity Evropské unie a pouze zlomek procenta tvoří další auditované programy.

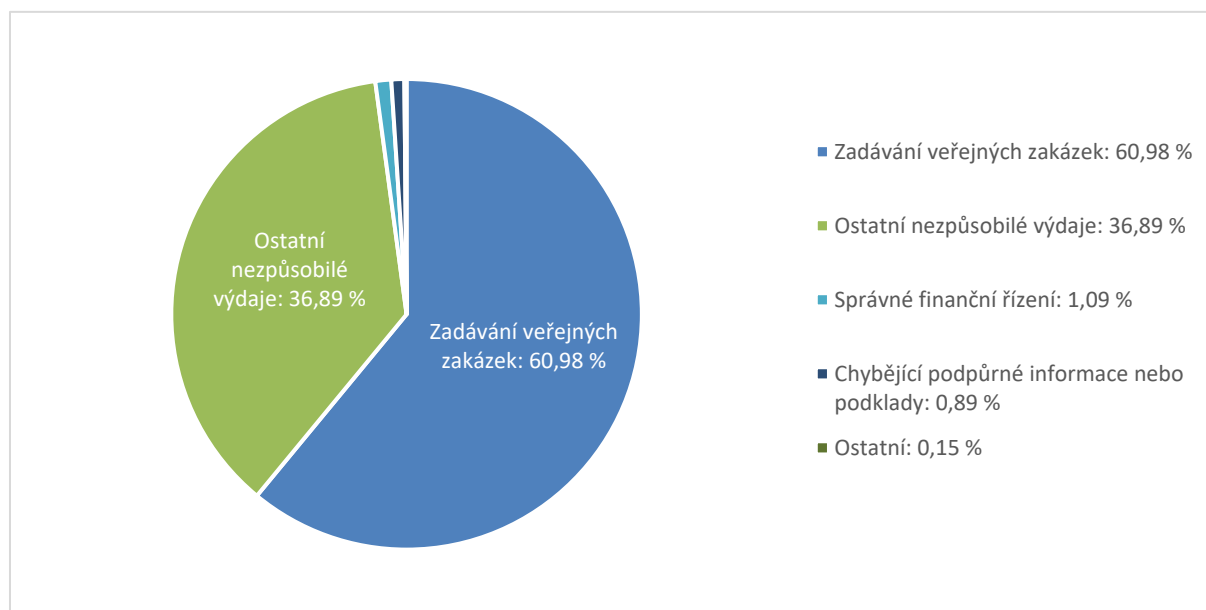
Vzorek auditního orgánu je vybírán s využitím statistických metod umožňujících získat spolehlivou reprezentaci celkové populace prostředků poskytnutých z fondů EU. Použití statistických metod výběru vzorku vede ke snížení auditní zátěže vůči příjemcům, nižším nákladům na audit a celkově přispívá k nižší byrokratické zátěži. Vývoj hodnot vykazovaných Auditním orgánem je znázorněn v Tabulka 4.

Tabulka 4 – Přehled zauditovaných prostředků poskytnutých z fondů EU Auditním orgánem a identifikovaných nesrovnalostí u těchto prostředků za roky 2021–2023

	Zauditovaných prostředků	Identifikováno nesrovnalostí
2021	31 959,0 mil. Kč	44,8 mil. Kč
2022	18 608,6 mil. Kč	54,6 mil. Kč
2023	19 887,2 mil. Kč	68,0 mil. Kč

Většinu prostředků z identifikovaných nesrovnalostí (61 %) tvořila za rok 2023 zjištění týkající se nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Druhou finančně nejvýraznější množinu (37 %) tvořila zjištění týkající se ostatních nezpůsobilých výdajů¹³. Jedná se o výrazný procentuální rozdíl oproti hodnotám vykázaným v předešlém roce, kdy největší část hodnoty nesrovnalostí tvořila z 56 % zjištění týkající se ostatních nezpůsobilých výdajů a zjištění týkající se veřejných zakázek tvořila až druhý největší podíl z hodnoty nesrovnalostí (31 %). Podíly všech kategorií zjištění na celkové finanční hodnotě nesrovnalostí zobrazuje Graf 2.

Graf 2 – Podíly jednotlivých kategorií nesrovnalostí na celkové finanční výši nesrovnalostí identifikovaných Auditním orgánem u auditu prostředků za rok 2023¹⁴

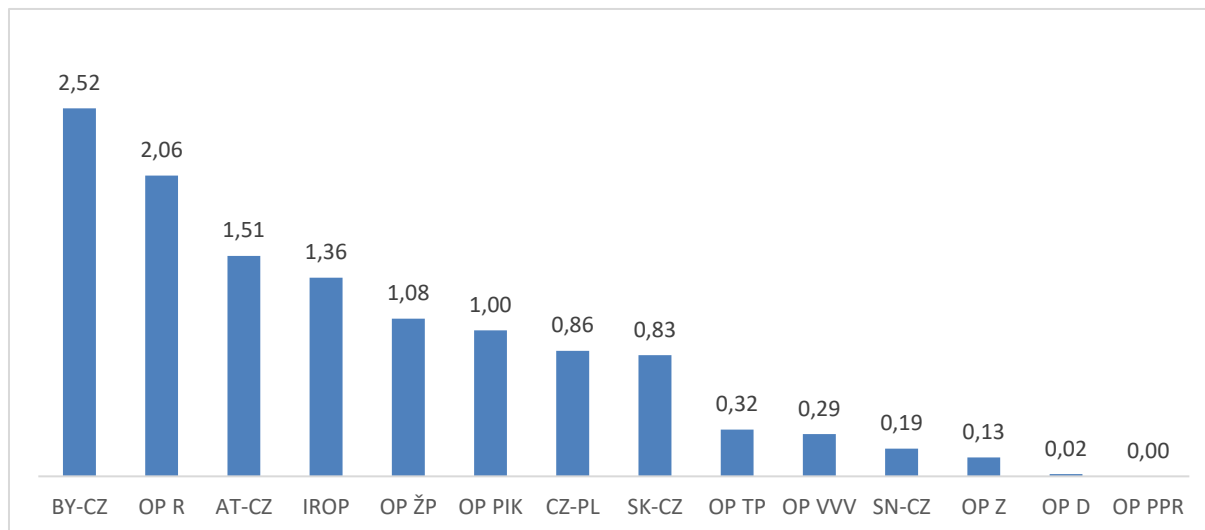
V rámci Evropských strukturálních a investičních fondů (dále „ESI Fondy“) je možné znázornit extrapolovanou chybovost jednotlivých operačních programů identifikovanou Auditním

13) Kterými jsou například výdaje vzniklé před obdobím způsobilosti nebo po něm či výdaje nesouvisející s projektem.

14) Položka „Ostatní“ zahrnuje oblasti: „Projekty vytvářející příjmy (0,1 %)“, „Účetní a početní chyby na úrovni projektu (0,03 %)“, „Informační a propagační opatření (0,03 %)“ a „Zjednodušené vykazování nákladů (0,002 %)“

orgánem. Graf 3 níže znázorňuje extrapolovanou chybovost pouze za programové období 2014–2020, jelikož u programového období 2021–2027 není zatím dostatek dat pro jejich vypovídající extrapolaci. V případě programů přeshraniční spolupráce INTERREG jsou do hodnot zahrnuty pouze audity příjemců na české straně.

Graf 3 – Srovnání operačních programů ESI Fondů – Extrapolovaná chybovost identifikovaná Auditním orgánem v rámci jednotlivých operačních programů v rámci programového období 2014–2020 za rok 2023¹⁵

Níže jsou uvedeny příklady závažných zjištění identifikovaných Auditním orgánem Ministerstva financí.

Vybraná zjištění Auditního orgánu

Neuplatnění smluvních sankcí za významné zpoždění dodávek

Auditní orgán v průběhu plnění obou smluv o dílo shodně identifikoval, že auditovaný subjekt zcela ignoroval skutečnost, že při plnění (části) díla docházelo průběžně k prodlením v řádech měsíců. Auditovaný subjekt v žádném okamžiku v průběhu plnění smluv neaplikoval sankční ustanovení v jednotlivých smlouvách obsažených. Smlouvy naopak neobsahovaly ustanovení týkající se narovnání případných výhrad při akceptaci dílčích etap (např. maximálně přípustný počet dnů k provedení nápravy, apod.). Absencí těchto mechanismů tak došlo k situacím, kdy byla některá z etap akceptována bez výhrad s časovou prodlevou v řádech měsíců, avšak bez aplikace smluvních pokut.

Auditní orgán je názoru, že faktické významné prodloužení termínu implementace díla naplňuje znaky zvýhodnění vybraného dodavatele a lze je tedy jednoznačně chápat jako zmírnění původních podmínek, což by mohlo mít vliv na okruh potenciálních uchazečů. S ohledem na výši neuplatněných smluvních pokut, která ve vztahu k délce identifikovaných prodlení převyšuje v obou případech samotnou cenu díla, lze rovněž konstatovat nezpochybnitelný dopad na přesun ekonomické rovnováhy ve prospěch vybraného dodavatele. V daném případě se tak jedná o podstatnou změnu zakázky ve smyslu ustanovení § 222 odst. 3 písm. a), resp. b) zákona o zadávání veřejných zakázek. Peněžní vyjádření nezpůsobitelných výdajů přesahuje 2 mil. Kč.

Skutečnost, že nebyly uplatněny smluvní sankce ze strany auditovaného subjektu vůči dodavateli, detekuje selhání řídicí kontroly a v důsledku toho porušení zásad 3E (účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti), zejména zásady hospodárnosti.

Diskriminace dodavatelů v zadávacím řízení

15) BY-CZ: INTERREG Svobodný stát Bavorsko – Česká republika, OP R: Operační program Rybářství, AT-CZ: INTERREG Rakousko – Česká republika, IROP: Integrovaný regionální operační program, OP ŽP: Operační program Životní prostředí, OP PIK: Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, CZ-PL: INTERREG Česká republika – Polsko, SK-CZ: INTERREG Slovensko – Česká republika, OP TP: Operační program Technická pomoc, OP VVV: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, SN-CZ: INTERREG Svobodný stát Sasko – Česká republika, OP Z: Operační program Zaměstnanost, OP D: Operační program Doprava, OP PPR: Operační program Praha – pól růstu ČR

Auditovaný subjekt v rámci nadlimitní veřejné zakázky na služby pochybil, když použitím přímých a nepřímých odkazů na konkrétní dodavatele a výrobky (projekční technika, hardware a software) porušil zásadu rovného zacházení a zákazů diskriminace, což současně určitým dodavatelům bezdůvodně zaručovalo konkurenční výhodu a vytvářelo bezdůvodné překážky hospodářské soutěže, aniž by to bylo odůvodněno předmětem veřejné zakázky. Zásadu rovného zacházení nedodržel auditovaný subjekt rovněž tím, že v Úředním věstníku Evropské unie nezveřejnil změnu termínu prohlídky místa plnění (změna nebo doplnění zadávací dokumentace musí být uveřejněna nebo oznámena dodavatelům stejným způsobem jako zadávací podmínka, která byla změněna nebo doplněna).

Auditovaný subjekt také nepřijal žádné opatření k nápravě k odstranění střetu zájmů spočívajícího v tom, že umožnil účast v zadávacím řízení společnosti, která se podílela na vypracování projektové dokumentace pro zadávací řízení vč. výkazu výměr a technických parametrů dodávky audiovizuální techniky, a která se nakonec stala vybraným dodavatelem. Konečně auditovaný subjekt nevyločil vybraného dodavatele z účasti v zadávacím řízení z důvodu, že jím nabídnuté zboží nesplňovalo zadavatelem stanovené technické parametry uvedené v zadávací dokumentaci. Peněžní vyjádření nezpůsobilého výdaje na auditované žádosti o platbu přesahovalo 91 tisíc EUR.

Uvedené zjištění popisující diskriminaci dodavatelů v zadávacím řízení je častým projevem rizika nesprávně vyhotovené zadávací dokumentace.

Neprodloužení lhůty pro podání nabídek v návaznosti na dodatečné informace u zakázky

Auditovaný subjekt provedl aktualizaci zadávací dokumentace týkající se kvalifikačních předpokladů k veřejné zakázce týden před uzavřením zadávacího řízení. V aktualizaci došlo k vypuštění podmínky, že je nutné splnit kritérium ekonomické kvalifikace podle § 78 zákona o zadávání veřejných zakázek a taktéž byl snížen limit pro doložení v minulosti provedených stavebních prací obdobného charakteru z finančního rozsahu 25 milionů Kč bez DPH na 15 milionů Kč bez DPH. Tím, že k aktualizaci zadávací dokumentace došlo jeden týden před koncem původní lhůty pro podání nabídek a lhůta nebyla prodloužena, neměli další potenciální uchazeči dostatečný časový prostor k tomu, aby po provedené změně kvalifikačních předpokladů zvážili či přehodnotili možnost přihlásit se do zadávacího řízení. Peněžní vyjádření nezpůsobilého výdaje na auditované žádosti o platbu přesahovalo 4,4 milionu Kč.

Porušením správného postupu při změně zadávací dokumentace, která může rozšířit okruh možných účastníků zadávacího řízení, byla porušena zásada rovného zacházení a zákazů diskriminace.

Neoprávněné použití jednacího řízení bez uveřejnění

Zadavatel (obec) u veřejné zakázky nedodržel ustanovení § 66 zákona o zadávání veřejných zakázek, když zakázku na nové stavební práce zadal v rámci jednacího řízení bez uveřejnění (dále „JŘBU“), aniž by nové stavební práce spočívaly v opakování obdobných stavebních prací jako v původní veřejné zakázce. Předmětem původní veřejné zakázky na služby bylo pořízení multimediálního vybavení expozice včetně digitálního obsahu. Z obsahu položek výkazu výměr vyplývá, že se fakticky jednalo o dodávky materiálu a služby. Předmětem JŘBU byly stavební práce spočívající ve vytvoření ocelové konstrukce pokryté dřevěnou krytinou představující terény pohoří a související podlahové úpravy. Použití JŘBU tedy nespĺňuje požadavek první věty § 66 zákona o zadávání veřejných zakázek, když nové stavební práce nespočívaly v opakování obdobných stavebních prací jako v původní veřejné zakázce, protože v té žádné stavební práce realizovány nebyly. Nezpůsobilé výdaje by činily 100 % z hodnoty JŘBU, tedy více než 76 tisíc EUR.

Jednací řízení bez uveřejnění je zadávacím řízením s významným rizikem nehospodárnosti pro zadavatele a jeho použití je proto zákonem striktně regulováno.

Nedostatečné odůvodnění nerozdělení veřejné zakázky

Zadavatel nesprávným stanovením druhu veřejné zakázky ve smyslu ustanovení § 14 zákona o zadávání veřejných zakázek neoprávněně sloučil spolu nesouvisející plnění. Zadavatel do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce zahrnul také sporné části plnění (strojní vybavení, interiérové vybavení, vybavení náradím), které svým charakterem naplňují definici dodávek. Z pohledu vzájemné souvislosti jednotlivých plnění (stavebních prací, dodávek materiálu a služeb) lze konstatovat, že předmětné dodávky jsou od základního plnění spočívajícího ve stavebních pracích na první pohled odlišné a není mezi nimi vzájemná věcná souvislost. Současně nebyla shledána věcná souvislost ani mezi zadavatelem poptávanými dodávkami. Jedná se tedy o více samostatných plnění, na která lze nahlížet jako na více veřejných zakázek, přičemž však byly zadávány jako zakázka jediná. Plnění měla být vzhledem ke své povaze poptávána samostatně, neboť vůči stavebnímu charakteru představují nesourodé plnění. Peněžní vyjádření nezpůsobilých výdajů přesahuje částku 540 tisíc Kč.

Vlivem společného zadání nemohli uchazeči podat nabídky na jednotlivé vzájemně nesouvisející části plnění, což je porušením zásady zákazu diskriminace, které mohlo vést k neodůvodněnému omezení hospodářské soutěže.

V rámci **Národního plánu obnovy** provedl za rok 2023 Auditní orgán **3 audity systémů** a identifikoval **5 zjištění se střední mírou závažnosti**. Cílem auditů systému bylo:

- ověření účinnosti a efektivnosti vnitřního kontrolního systému Ministerstva průmyslu a obchodu (vlastník komponenty) v rámci implementace NPO a ověření, že stanovený milník a cíl, které mají být vykázány v třetí žádosti o výplatu finančních prostředků Evropské komise, byly skutečně splněny.
- ověření, že milník a cíle vykazané ve třetí žádosti o platbu Evropské komisi byly skutečně splněny a na základě testování ověření věcné správnosti milníku a cílů, zejména:
 - skutečné naplnění deklarovaného milníku a cílů, resp. operací/projektů/aktivit realizovaných za účelem naplnění milníku a cílů,
 - dostupnost úplných, přesných a spolehlivých údajů o dosažení milníku, cílů a údajů podle čl. 22 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2021/241, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (nařízení o RRF) v informačním/úložném systému na úrovni vlastníka komponenty a v AIS-DU,
 - účinné provádění postupů k prevenci, odhalování a nápravě střetu zájmů, podvodů, korupce,
 - účinné provádění postupů k prevenci, odhalování a nápravě dvojího financování.

Auditní orgán dále v roce 2023 provedl horizontální audity zaměřené na účetní závěrky programů ESIF, ISF a AMIF a na řádné fungování systému řízení a kontroly Platebního orgánu v programovém období 2021+. V rámci horizontálních auditů uskutečněných v roce 2023 neidentifikoval Auditní orgán žádná zjištění.

Činnost Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS

Centrální kontaktní bod sítě AFCOS (dále „CKB AFCOS“) předal v roce 2023 Evropské komisi – Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (dále „úřad OLAF“) **408 případů nových nesrovnalostí** zjištěných v rámci implementace fondů EU za všechna programová období, včetně oblasti společné zemědělské politiky. **Souhrnná částka dotčená nesrovnalostí v roce 2023 činila 1,3 mld. Kč¹⁶**. Většinu této hodnoty (přes 60 %) tvořily nesrovnalosti zjištěné v rámci programového období 2014–2020¹⁷. Vývoj počtu a hodnoty nesrovnalostí v čase znázorňuje Tabulka 5.

¹⁶ Údaje jsou úřadu OLAF vykazovány v eurech, kurz pro přepočítání byl použit 25,1 Kč/EUR.

¹⁷ Konkrétně se jednalo o fondy: Evropské strukturální a investiční fondy, fondy společné zemědělské politiky, Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost, Fond evropské pomoci nejchudším osobám a Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí

Tabulka 5 – Vývoj hlášení nesrovnalostí Evropské komisi v letech 2021–2023

	Počet nahlášených nesrovnalostí	Částka dotčená nesrovnalostí
2021	370	911 878 658 Kč
2022	439	1 659 352 416 Kč
2023	408	1 322 553 362 Kč

Do výše uvedené Tabulka 5 jsou zahrnuty také hodnoty nesrovnalostí nahlášené v rámci **Národního plánu obnovy**. V rámci NPO byly úřadu OLAF za rok 2023 nahlášený 4 nové nesrovnalosti v celkové výši **113,8 mil. Kč**. Ve všech čtyřech případech se jednalo o nesrovnalosti nepodvodného charakteru, přičemž tři z nich byly hlášeny jako „střet zájmů“.

V rámci Programu švýcarsko-české spolupráce nebyla ze strany CKB AFCOS v roce 2023 detekována a švýcarské ambasádě nahlášena žádná nesrovnalost.

CKB AFCOS rovněž v roce 2023 spravoval informační systém „Modul závažných zjištění“ (zjištění přesahující hodnotu 300 tis. Kč či zjištění zakládající podezření na spáchání trestného činu). Za rok 2023 bylo v informačním systému evidováno 152 závažných zjištění (z toho 12 jako podezření na spáchání trestného činu). Jde o nárůst oproti předešlým dvěma letům, kdy bylo evidováno 144 závažných zjištění v roce 2021 a 115 závažných zjištění v roce 2022.

Kromě poskytování součinnosti úřadu OLAF a hlášení nesrovnalostí Evropské komisi zajišťuje CKB AFCOS také výkon styčného místa pro ústřední databázi pro vyloučení, resp. pro systém včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů. CKB AFCOS v této souvislosti analyzuje pravomocné rozsudky týkající se porušení ustanovení § 260 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále „trestní zákoník“), které se zabývá „Poškozením finančních zájmů Evropské unie“.

V roce 2023 zpracoval CKB AFCOS celkem **13 nových případů** pravomocných rozsudků, v předešlém roce bylo případů rovněž 13. V těchto případech bylo za rok 2023 celkem odsouzeno 23 fyzických a 6 právnických osob. Ve většině případů se opět jednalo o souběh porušení § 260 trestního zákoníku (poškození finančních zájmů Evropské unie) v kombinaci s porušením ustanovení § 212 trestního zákoníku (dotační podvod).

Celková dotčená vyplacená částka, tedy částka, kterou pachatelé v rámci financování projektů z operačních programů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie skutečně obdrželi, byla **363 mil. Kč**. V roce 2022 se jednalo o 75 mil. Kč.

Opatření na základě ustanovení § 14e a § 14f rozpočtových pravidel

Ze zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) vyplývá pro řídicí orgány oprávnění a povinnost realizovat dva druhy opatření v případě, kdy se poskytovatel důvodně domnívá, že došlo k neoprávněnému použití poskytnutých veřejných prostředků. Prvním z nich je oprávnění řídicích orgánů činit **opatření sloužící k zajištění nevyplacení finančních prostředků** (podle ustanovení § 14e rozpočtových pravidel) a druhým je povinnost řídicích orgánů činit **opatření sloužící k nápravě či vrácení**

těchto prostředků tak, aby mohlo být dané pochybení od počátku zhojeno (ustanovení § 14f rozpočtových pravidel).¹⁸

Pokud dojde k úspěšné realizaci výše uvedených opatření, nevzniká porušení rozpočtové kázně, a tudíž nemusí být ze strany orgánů Finanční správy ČR zahájeno navazující daňové řízení.

Postupy pro realizaci opatření podle ustanovení § 14e a § 14f rozpočtových pravidel podrobně upravuje Metodický pokyn CHJ č. 14 – Metodika realizace opatření k vypořádání kontrolních zjištění. Celkový přehled aplikovaných opatření a výzev podle ustanovení § 14e a § 14f rozpočtových pravidel poskytuje Tabulka 6.

Tabulka 6 – Přehled realizace opatření na základě ustanovení § 14e a § 14f rozpočtových pravidel v roce 2023

§ 14e rozpočtových pravidel		§ 14f rozpočtových pravidel	
Počet opatření podle § 14e	1 188	Počet výzev k nápravě nebo vrácení podle § 14f	1 204
Počet případů, kdy opatření bylo vyhodnoceno jako plně nebo částečně oprávněné	1 087	Počet případů, kdy bylo na výzvu plněno v plném rozsahu	977
Celková částka nevyplacených dotací	767 734 672 Kč	Celková částka požadovaná výzvami k vrácení	646 242 244 Kč
		Celková částka skutečně vrácená	333 901 551 Kč

Oproti předešlému roku došlo k výraznému navýšení počtu opatření k zajištění nevyplacení finančních prostředků podle § 14e, a to z 890 na 1 188, přičemž celková částka nevyplacených dotací podle § 14e rovněž meziročně ztelně vzrostla z 279,2 mil. Kč na 767,7 mil. Kč, tedy téměř na trojnásobek. Největší podíl na nárůstu hodnot mají dotace nevyplacené z Integrovaného regionálního operačního programu 2014–2020 a z operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (2014–2020). Naopak v případě uplatňování výzev podle § 14f rozpočtových pravidel došlo meziročně k mírnému poklesu počtu výzev (z 1 273 v roce 2022), ke snížení částky požadované výzvami k vrácení ze 745,6 mil. Kč, ale zároveň došlo ke zvýšení celkové skutečně vrácené částky z 227,4 mil. Kč.

V Tabulka 6 výše jsou zahrnuty i hodnoty vykázané vlastníky komponent v rámci prostředků poskytovaných z NPO. Tyto hodnoty jsou ve svém úhrnu zanedbatelné (pohybují se v nižších jednotkách milionů Kč).

18) U dotací, jejichž poskytovatelem je Státní fond dopravní infrastruktury se neaplikují postupy podle ustanovení § 14e/14f rozpočtových pravidel, nýbrž postupy vyplývající z ustanovení § 3 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury. Věcně se jedná o obdobné postupy a pro účely Zprávy nejsou tedy dále rozlišovány.

4 Vnitřní kontrolní systém

V každém orgánu veřejné správy musí být zaveden vnitřní kontrolní systém, tj. vnitřní kontrola, která je integrální součástí řízení orgánu veřejné správy. Vnitřní kontrolní systém se podle zákona o finanční kontrole skládá z řídicí kontroly a interního auditu. Řídicí kontrolou (řídicími a kontrolními mechanismy) se rozumí jakékoli opatření nebo postup přijatý za účelem poskytnutí přiměřeného ujištění, že rizika související zejména s hospodařením s veřejnými prostředky jsou ošetřena. Z hlediska ochrany veřejných prostředků je nejrizikovější realizace příjmových a výdajových operací, proto zákon přesně stanoví pravidla schvalování výdajových a příjmových operací formou řídicí kontroly.

V souladu s ustanovením § 28 zákona o finanční kontrole se interní audit zaměřuje na hodnocení vnitřního kontrolního systému v organizaci tím, že poskytuje informace, hodnocení, analýzy, doporučení a konzultace pro efektivní plnění jejích úkolů. Současně pak interní audit poskytuje ujištění o tom, že organizace si je vědoma rizik, kterým je vystavena, a že tato rizika přiměřeným způsobem řídí.

Zhodnocení kvality vnitřního kontrolního systému

Oproti předešlým letům, kdy jako impulz k aktualizaci vnitřního kontrolního systému uvádělo mnoho orgánů veřejné správy externí faktory (pandemie Covid-19, agrese Ruska na Ukrajině) za rok 2023 téměř všechny orgány uvedly, že pokud byl vnitřní kontrolní systém aktualizován, bylo to na základě podnětu interního auditu či podnětu ze strany zřizovatele, který byl organizaci dán při veřejnosprávní kontrole hospodaření nahrazující funkci interního auditu. Pouze v jednom případě bylo uvedeno, že organizace aktualizovala svůj systém řízení rizik v reakci na nárůst počtu kybernetických hrozeb v souvislosti s mezinárodními konflikty, zejména válkou na Ukrajině.

Většina orgánů veřejné správy svůj vlastní vnitřní kontrolní systém hodnotí pozitivně a konstatují, že poskytuje dostatečné ujištění o účelném, hospodárném a efektivním nakládání s veřejnými prostředky. V některých případech (především ze strany menších obcí) orgány veřejné správy ve zprávě uvedly, že vnitřní kontrolní systém nefunguje správně, a to zpravidla z důvodů nedostatečného personálního zajištění, nedostatečné kompetentnosti či vzdělání zaměstnanců a nedostatku času.

Ze zpětné vazby orgánů veřejné správy v rámci metodického působení Ministerstva financí vyplývá, že předběžná řídicí kontrola je v některých případech vykonávána pouze formálně a v některých identifikovaných případech nejsou nastaveny dostatečné kompetence, pravomoci a postupy v oblasti pořizování majetku. Problematika nedostatečných personálních kapacit je především menšími úřady dlouhodobě zmiňována v komentáři ročních zpráv o výsledcích finančních kontrol. Především menší obce se pak uchylují k objednávaní služeb od nezávislých externích subjektů (např. outsourcing interního auditu od externích auditorů), což ale pro zajištění finanční kontroly podle zákona o finanční kontrole není umožněno, jelikož podle § 5 zákona **musí finanční kontrolu vykonávat zaměstnanci dané organizace**¹⁹.

Ze zpráv rovněž vyplynulo, že nemalý počet organizací zaměňuje veřejnosprávní kontrolu a vnitřní kontrolní systém, když uváděly, že vnitřní kontrolní systém nemají zřízen. Rovněž

19) Výjimku z této povinnosti mají ze zákona pouze dobrovolné svazky obcí.

některé obce zaměňují funkci interního auditu s funkcí kontrolního či finančního výboru zastupitelstva, či kontrolu vykonanou členy takového výboru (bez zapojení zaměstnanců úřadu obce, případně starosty nebo místostarosty) považují mylně za kontrolu veřejnosprávní. Ministerstvo financí se dlouhodobě snaží obdobnou nesprávnou interpretaci zákona metodicky (např. formou stanovisek a pokynů) vyvracet. V této souvislosti se Ministerstvu financí rovněž osvědčilo při sběru zpráv o výsledcích finančních kontrol některé menší úřady písemně či telefonicky kontaktovat a k problematice rozdílů mezi jednotlivými kontrolními a řídicími funkcemi jim v případě zájmu poskytovat dodatečnou metodickou podporu.

Nejvyšší kontrolní úřad ve svých kontrolních závěrech rovněž dlouhodobě upozorňuje na pochybení orgánů veřejné správy spočívající v nedostatečném řízení rizik a v nedostatečném věnování pozornosti principům účelnosti a hospodárnosti. NKÚ na tyto nedostatky upozorňuje i správce kapitol státního rozpočtu v souvislosti s vynakládáním prostředků na institucionální podporu nebo podporu vyhlašovaných programů a projektů. V některých případech NKÚ konstatoval, že veřejné prostředky byly vynakládány, aniž by byly stanoveny cíle, kterých má být dosaženo a nelze tak vyhodnotit, zda byly peněžní prostředky poskytnuty a čerpány účelně. S tím je také spojeno riziko netransparentnosti hodnocení a výběru konkrétních projektů. Jako limitující pro účelné, efektivní a hospodárné nakládání s peněžními prostředky se tak ukazuje nedostatečná práce při tvorbě, plánování a realizaci koncepcí některých správců rozpočtových kapitol. Problémem je chybějící plán implementace strategie či koncepce nebo příliš obecně formulované a neměřitelné cíle a opatření v daných oblastech.

O možném selhání vnitřního kontrolního systému se pak dá hovořit i v případech, kdy NKÚ při kontrolách přidělování peněžních prostředků organizacím zřizovaným správcem kapitoly v kontrolních závěrech konstatoval, že nebylo postupováno v souladu s rozpočtovými pravidly (§ 39 odst. 2) a nebyla vždy provedena řádná finanční kontrola jak před a po vzniku závazku, tak ani následná finanční kontrola. Důsledkem bylo nevhodné použití veřejných prostředků. Řádná finanční kontrola nemohla proběhnout ani v případě, kdy správce kapitoly státního rozpočtu poskytl příspěvky na provoz jím zřízeným organizacím, aniž měl přehled o výši a potřebě jejich finančních zdrojů.

4.1 Řídicí kontrola

90 % vykazujících orgánů veřejné správy uvedlo, že upravuje schvalovací procesy řídicí kontroly ve vnitřním předpisu a 82 % vykazujících orgánů veřejné správy upravuje ve vnitřním předpisu specificky schvalovací procesy u majetkových operací. Meziročně došlo k navýšení podílu orgánů, které uvedly, že upravují schvalovací procesy řídicí kontroly ve vnitřním předpisu o 1 procentní bod. Podíl orgánů, které vykázaly, že mají ve vnitřním předpisu specificky upraveny schvalovací procesy u majetkových operací, se meziročně nezměnil vůbec.

Ministerstvo financí v rámci své metodické činnosti jednoznačně **doporučuje upravit schvalovací procesy řídicí kontroly a majetkových operací ve vnitřních předpisech zejména u organizací, které jsou vnitřně dále členěny na útvary.** Schvalovací postupy nemají ve vnitřních předpisech upraveny především menší obce, dobrovolné svazky obcí a některé příspěvkové organizace. U nejmenších obcí, dobrovolných svazků obcí a příspěvkových organizací není vytvoření vnitřních předpisů pro efektivní fungování vnitřního kontrolního systému a pro řízení souvisejících rizik zásadní. Nicméně větším obcím, zejména městům, se úprava schvalovacích procesů ve vnitřním předpisu doporučuje. Ministerstvo financí **poskytuje v této oblasti metodickou podporu a vydalo v roce 2021 za tímto účelem Metodický pokyn CHJ č. 21 – Směrnice o finanční kontrole pro orgány veřejné správy,** který navázal na již v minulosti vydané vzorové směrnice pro obce, dobrovolné svazky obcí a příspěvkové organizace.

Většina (59 %) vykazujících orgánů veřejné správy v rámci schvalovacích procesů sloučilo funkci správce rozpočtu a hlavní účetní. Podíl se oproti předešlým letům rovněž významným způsobem nezměnil. Opět se jedná zejména o malé obce, dobrovolné svazky obcí a malé příspěvkové organizace, ale také některé organizační složky státu, které nejsou správci kapitoly.

Sloučit funkce správce rozpočtu a hlavní účetní lze podle zákona o finanční kontrole jen v případech, kdy je to odůvodněno malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik pro hospodaření s veřejnými prostředky, zejména v návaznosti na povahu činnosti orgánu veřejné správy, stanovené úkoly, stupeň obtížnosti finančního řízení, strukturu a počet zaměstnanců. Sloučení funkce je přípustné zejména u malých obcí a malých organizací, které nemají dostatek zaměstnanců a výdajové operace realizují jen za účelem zajištění vlastního provozu. **To však není případ organizačních složek státu, u nichž by tyto funkce s ohledem na související rizika být sloučeny jednoznačně neměly.**

4.2 Interní audit

Přes dvě třetiny (69 %) orgánů veřejné správy, které zřídily funkci interního auditu, upravuje postavení interního auditu ve vnitřním předpisu. Jedná se o nárůst o 1 procentní bod oproti roku 2022. 59 % orgánů veřejné správy, které zřídily funkci interního auditu, upravuje ve vnitřním předpisu i proces výkonu interního auditu – tento podíl zaznamenává již druhým rokem znatelný nárůst, a to z 54 % vykázaných v roce 2021 přes 57 % vykázaných v roce 2022. Ministerstvo financí vnímá rostoucí trend jako pozitivní a jeho posílení metodicky podpořilo například vydáním Metodického pokynu CHJ č. 5 – Statut interního auditu a Metodického pokynu CHJ č. 6 – Manuál interního auditu v roce 2018.

Nejzávažnější nedostatky, které představují významná rizika pro hospodaření s veřejnými prostředky, identifikovali interní auditoři v roce 2023 především v oblasti nastavování procesů řídicí kontroly (popř. obecně procesů vnitřního kontrolního systému) a v oblasti vnitřních předpisů auditovaných organizací. Jako další interními auditory identifikované rizikové okruhy lze uvést oblasti veřejných zakázek, účetnictví, personálních kapacit či dodavatelsko-odběratelských vztahů.

Oblasti, ve kterých interní audit identifikoval nejzávažnější rizika, se meziročně významným způsobem nemění. Oblasti, ve kterých interní audit identifikoval největší počet nedostatků bez ohledu na jejich závažnost, jsou obdobné (lze mezi ně navíc uvést oblast nakládání s majetkem a oblast dodržování principů 3E) a rovněž se v čase významným způsobem nevyvíjí.

Za zcela zásadní považuje Ministerstvo financí komunikaci výsledků interního auditu. Za dobrou praxi lze v tomto ohledu považovat situaci, kdy interní auditor podrobně probere výsledky vykonaného auditu s auditovanou osobou (např. vedoucím auditovaného útvaru), přičemž se ujistí, že auditovaná osoba je srozuměna jak se zjištěními, tak s doporučeními auditora. Efektivní komunikací vůči auditované osobě rovněž auditor podporuje vnímání interního auditu jako přidané hodnoty pro auditovaný subjekt. Pokud je komunikace výsledků auditu vůči auditované osobě zanedbána a auditní zpráva je pouze bez dalšího předložena vedoucímu orgánu veřejné správy, sníží se tím zpravidla šance na efektivní práci se zjištěními auditora.

V roce 2023 vykazovalo 1 133 orgánů veřejné správy, že má zřízenou funkci interního auditu (viz Tabulka 7). Zřízením funkce interního auditu se má podle § 28 zákona o finanční kontrole na mysli zřízení funkčně nezávislého útvaru interního auditu nebo zvláštní pověření zaměstnance (interního auditora), který je organizačně oddělený od řídicích výkonných struktur. Z metodické praxe Ministerstva financí vyplývá, že funkce interního auditu bývá v podmínkách územní samosprávy (především u menších obcí) zaměňována s jinými činnostmi, například s kontrolními

činnostmi výborů zastupitelstva. Obdobně jako v případě zaměňování různých typů kontrol s kontrolami veřejnosprávními, se Ministerstvo financí dlouhodobě snaží tyto špatné interpretace metodicky vyvracet.

Tabulka 7 – Počet orgánů veřejné správy, které mají zřízenou funkci interního auditu v letech 2021–2023

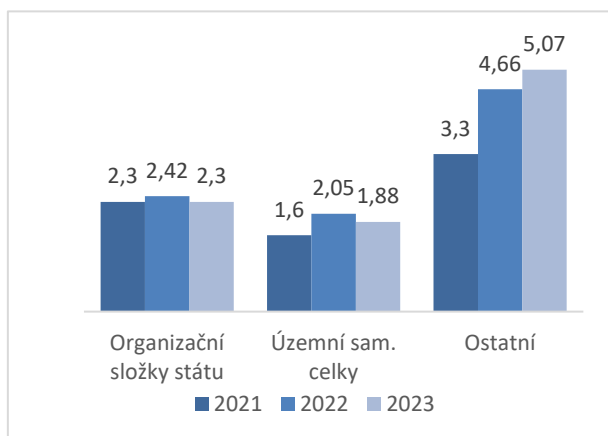
Typ subjektu	2021	2022	2023
Orgány veřejné správy celkem	1 308	1 142	1 133
Z toho organizační složky státu	130	128	130
Z toho územní samosprávné celky	727	679	642
Z toho kraje	13	13	13
Z toho obce	714	666	629
Z toho ostatní orgány veřejné správy	452	335	361

Orgány veřejné správy dále vykazaly, že **v roce 2023 vykonávalo interní audit 1 283 zaměstnanců** (jedná se o průměrný roční přepočtený počet), kteří celkem vykonali **3 503 auditů**. Časové porovnání počtu auditorů a počtu vykonaných auditů podle jednotlivých typů orgánů veřejné správy, které tyto audity vykonaly, znázorňuje Tabulka 8. Z těchto interních auditů bylo 85 % vykonáno na základě plánu a 15 % mimo plán interního auditu. Poměry plánovaných a neplánovaných interních auditů jsou v čase stabilní.

Tabulka 8 – Průměrný přepočtený počet interních auditorů a počet vykonaných auditů za roky 2021–2023

Typ subjektu	Počet interních auditorů			Počet vykonaných auditů		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Orgány veřejné správy celkem	1 845	1 367	1 283	3 993	3 708	3 503
Z toho organizační složky státu	247,5	235	232	579	570	534
Z toho územní samosprávné celky	1 096,5	819	740	1 779	1 680	1 392
Z toho ostatní orgány veřejné správy	501	313	311	1 635	1 458	1 577

Graf 4 – Vývoj poměru počtu vykonaných auditů na jednoho přepočteného interního auditora v letech 2021–2023

ROZBOR POČTU VYKONANÝCH AUDITŮ

Počet auditů průměrně vykonaných na jednoho interního auditora zachycuje Graf 4. Na změnách ve vývoji poměru se podílí především ostatní orgány veřejné správy.

Mezi orgány veřejné správy, které vykazaly, že mají zřízenou funkci interního auditu, se výrazným způsobem liší průměrný přepočtený počet interních auditorů připadajících na jednu organizaci. **Zatímco v organizačních složkách státu na jednu organizaci připadá v průměru 1,8 auditora, v územních samosprávných celcích 1,2 auditora a v ostatních orgánech veřejné správy pouze 0,9 auditora.** Uvedené průměrné hodnoty přepočtených úvazků se dlouhodobě nemění.

Určitou rozdílnost hodnot lze očekávat, jelikož uvedené typy organizací mají výrazně odlišnou průměrnou velikost i složitost organizační struktury. Za povšimnutí ovšem stojí samotná výše těchto hodnot, která u žádného z typů organizací nedosahuje v průměru alespoň dvou interních auditorů na organizaci (v níž je funkce interního auditu zřízena). V absolutním vyjádření vykonávají v orgánu veřejné správy interní audit méně než 2 auditoři v 611 případech. Organizace, ve kterých je zřízena funkce interního auditu a tuto funkci zde vykonávají méně než 2 auditoři, nemůže zabezpečit výkon interního auditu v plném rozsahu v souladu s požadavky mezinárodních standardů pro profesní praxi interního auditu. Aplikace mezinárodních standardů je přitom žádoucí pro obecné zvyšování kvality interního auditu ve veřejné správě.

Dále 168 orgánů veřejné správy v roce 2023 vykazalo, že interní audit je u nich vykonáván na méně než jeden úvazek a 76 orgánů veřejné správy dokonce na 0,1 či méně úvazku. U těchto organizací je otázkou, zda lze v tomto rozsahu ještě hovořit o naplňování funkce interního auditu nebo se jedná o formalitu. Nutnost potřeby zavedení funkce interního auditu je samozřejmě na posouzení daného vedoucího orgánu veřejné správy (resp. zřizovatele organizace), nicméně Ministerstvo financí zavádění interního auditu v uvedeném „formálním“ rozsahu nedoporučuje.

Z obdržných zpráv a z metodické činnosti Centrální harmonizační jednotky vyplývá, že výše uvedený problém formalizace či možné neúčelnosti interního auditu může být v praxi způsobován například plošným zaváděním funkce útvaru interního auditu u všech podřízených organizací, a to bez ohledu na jejich velikost, rizikovost činností, složitost organizační struktury apod. Tento přístup může podle názoru Ministerstva financí vést nejen k formalistickému pojetí výkonu interního auditu u těchto organizací, ale také k neefektivnímu vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému těchto organizací ze strany jejich zřizovatele. Nastavení procesů pro vyhodnocování přiměřenosti a efektivnosti vnitřního kontrolního systému by mělo být podloženo analýzou rizik, přičemž by měla být brána v potaz specifika jednotlivých organizací tak, aby finanční kontrola a případný interní audit mohly působit přiměřeně efektivně, nikoliv pouze jako formální naplnění litery zákona, který právě pro tyto případy stanoví z povinnosti zavedení funkce interního auditu výjimku.

Pro zvýšení kvality interního auditu rovněž Ministerstvo financí doporučuje orgánům veřejné správy nastavit si v souladu s Mezinárodním rámcem pro profesní praxi interního auditu (Standard 1312) systém hodnocení kvality interního auditu, včetně externího hodnocení alespoň jednou za 5 let. Doporučený postup je obsahem Metodického pokynu CHJ č. 20 – Hodnocení kvality interního auditu v orgánech veřejné správy, který Ministerstvo financí vydalo v roce 2021. V této souvislosti **51 orgánů veřejné správy (4,5 % z těch, které mají zřízenou funkci interního auditu) uvedlo, že v jejich organizaci v roce 2023 externí hodnocení kvality interního auditu proběhlo.** Jedná se o mírný nárůst oproti roku 2022, ve kterém externí hodnocení kvality vykázalo 43 orgánů veřejné správy.

5 Daňové kontroly veřejné finanční podpory ze strany finančních úřadů

V rámci správy odvodů za porušení rozpočtové kázně provádějí finanční úřady kontrolní činnost, jejíž součástí je prověřování skutečností zakládajících povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně (a penále za prodlení s odvodem). Kontrolní činnost mohou finanční úřady vykonávat na základě vlastní vyhledávací činnosti nebo na základě zaslaných podnětů. O odvolání proti rozhodnutí finančních úřadů rozhoduje Odvolací finanční ředitelství.

V roce 2023 finanční úřady vykonaly **2 306 daňových kontrol veřejné finanční podpory**, z čehož bylo 1 161 daňových kontrol veřejné finanční podpory z národních prostředků a 1 145 daňových kontrol veřejné finanční podpory z prostředků fondů Evropské unie.

Předmětem kontroly bylo v roce 2023 celkem **3 190 projektů**. Časové srovnání provedených kontrol a kontrolovaných projektů znázorňuje Tabulka 9.

Tabulka 9 – Počet daňových kontrol veřejné finanční podpory vykonaných ze strany finančních úřadů v letech 2021–2023

Typ subjektu	2021	2022	2023
Celkem kontrol	1 651	2 329	2 306
Z toho organizační složky státu	166	130	139
Z toho územní samosprávné celky	279	465	477
Z toho kraje	9	7	10
Z toho obce	270	458	467
Z toho obchodní společnosti	583	838	750
Z toho ostatní subjekty	623	896	940
Celkem zkontrolováno projektů	2 607	3 446	3 190
Z toho na základě vlastní vyhledávací činnosti	1 857	2 611	2 342
Z toho na základě podnětu	750	835	848 ²⁰

V roce 2023 provedly finanční úřady kontrolu prostředků veřejné finanční podpory v celkovém objemu 8,7 mld. Kč a vydaly celkem 1 975 platebních výměrů. Platební výměry byly vydány v celkové výši **odvodů 495,4 mil. Kč**, z čehož 378,9 mil. Kč tvořily odvody za porušení rozpočtové kázně a 116,6 mil. Kč odvody za prodlení (penále). Podíl mezi celkovou výší zkontrolovaných prostředků a celkovou výší uložených odvodů činil 5,69 %, přičemž v čase rostoucí hodnota tohoto poměru (viz Tabulka 10) může značit efektivnější cílení kontrol ze strany finančních úřadů.

20) Za rok 2023 finanční úřady obdržely celkem 886 podnětů.

Tabulka 10 – Vývoj celkové výše zkontrolovaných prostředků a celkové výše odvodů v letech 2021–2023 za finanční úřady

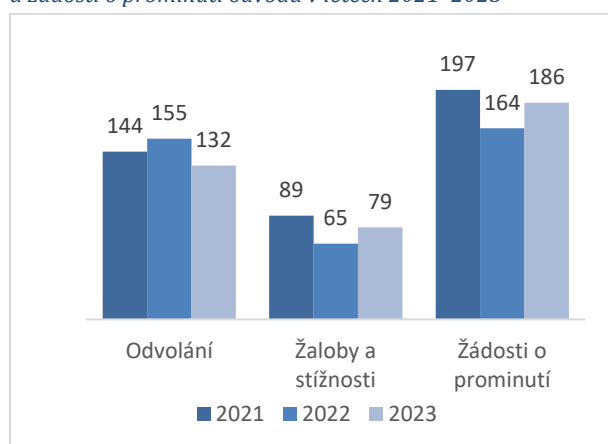
Období	Zkontrolované prostředky	Celková výše odvodů
2021	20 987,5 mil. Kč	664,2 mil. Kč
2022	11 238,3 mil. Kč	569,3 mil. Kč
2023	8 713,8 mil. Kč	495,4 mil. Kč

Poměr hodnoty celkové výše odvodů k hodnotě zkontrolovaných prostředků za finanční úřady

Období	Poměr (%)
2021	3,16%
2022	5,07%
2023	5,69%

Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně vykonávalo 434 zaměstnanců orgánů Finanční správy ČR. Počet zaměstnanců vykonávajících správu odvodů za porušení rozpočtové kázně se mírně snížil oproti předešlému roku (439).

Graf 5 – Vývoj počtu odvolání, žalob, kasačních stížností a žádostí o prominutí odvodu v letech 2021–2023

← PODÁNO KONTROLOVANÝMI SUBJEKTY

Proti rozhodnutí finančních úřadů bylo podáno 132 odvolání. Proti rozhodnutí orgánů Finanční správy ČR bylo podáno 79 soudních žalob a kasačních stížností a celkem bylo kontrolovanými subjekty podáno 186 žádostí o prominutí odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně. Vývoj v čase znázorňuje Graf 5. Všechny tyto hodnoty se v čase významným způsobem nemění.

Nejčastěji finanční úřady odhalily nedostatky, které spočívaly v pochybení v oblasti veřejných zakázek, čerpání či použití prostředků mimo stanovený účel a v úhradě nezpůsobilých výdajů, nevrácení nevyčerpaných prostředků poskytovateli a nedodržení pravidel udržitelnosti projektu či neprokázání jeho následného provozu. Uvedené oblasti nejčastěji identifikovaných pochybení se napříč lety rovněž nemění.

Na základě kontroly orgánů finanční správy bylo podáno 24 podnětů orgánům činných v trestním řízení jako podezření na spáchání trestného činu (v předchozím roce 16). Podaná trestní oznámení v roce 2023 se týkala příjemců prostředků poskytnutých Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Úřadem práce ČR, Ministerstvem financí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem kultury a Technologickou agenturou ČR. Jedno trestní oznámení bylo podáno ve vztahu k subjektu, který obdržel prostředky z rozpočtu regionální rady.

Níže jsou uvedeny příklady zjištění identifikovaných finančními úřady.

Příklady zjištění identifikovaných finančními úřady

Fiktivní vzdělávání zaměstnanců

Subjekt obdržel dotaci na vzdělávací kurzy pro zaměstnance. Kurzy ve skutečnosti vůbec neproběhly, neboť příjemce dotace neměl v době realizace projektu žádné zaměstnance. Předložené prezenční listiny ze vzdělávacích kurzů byly zfalšované, stejně tak jako potvrzení o absolvování kurzů. Dotace byla použita na úhradu dluhů příjemce dotace.

Neexistující dětský klub

Subjekt obdržel dotaci na volnočasové aktivity (provoz dětského klubu). Dotace nebyla použita na výdaje, které by souvisely s provozem dětského klubu. Nebylo zjištěno, že by dětský klub vůbec fungoval.

Nehospodárný nákup stroje přes fiktivní výběrové řízení

Subjekt obdržel dotaci na pořízení nových technologií a rozšíření technologického zázemí. Jeden ze strojů (technologií) vyrobený na míru, příjemce dotace koupil přímo od výrobce ještě před zahájením realizace dotovaného projektu a před zahájením výběrového řízení. Následně, v rámci realizace projektu, příjemce dotace provedl výběrové řízení a na základě tohoto výběrového řízení fiktivně koupil od vítězného dodavatele (odlišného od výrobce) tentýž stroj (stroj stejného výrobního čísla) podruhé, a to za mnohem vyšší částku.

6 Činnost Centrální harmonizační jednotky

Metodická činnost Centrální harmonizační jednotky

Odbor Centrální harmonizační jednotka Ministerstva financí v roce 2023 zveřejnil na internetových stránkách²¹ následující metodické pokyny:

- Metodický pokyn CHJ č. 26 – Řídící kontrola a dotace: Schvalovací postupy řídicí kontroly u poskytování dotací
- Metodický pokyn CHJ č. 27 – Veřejnosprávní kontrola příjemce dotace

V roce 2023 uspořádala Centrální harmonizační jednotka 33 vzdělávacích akcí, a to zejména na témata finanční kontroly, interního auditu, řízení rizik a aplikaci principů 3E. Účast na těchto vzdělávacích akcích je pro zájemce bezplatná. O termínech konkrétních vzdělávacích akcí a možnostech přihlášení se na tyto akce zveřejňuje Ministerstvo financí pravidelně dvakrát ročně informaci v podobě „Katalogu vzdělávacích akcí CHJ“. Celkem se vzdělávacích akcí odboru Centrální harmonizační jednotka v roce 2023 účastnilo 1 250 zaměstnanců orgánů veřejné správy. Přehled o počtu vzdělávacích akcí a přibližném počtu účastníků znázorňuje Tabulka 11 níže.

Tabulka 11 – Počet vzdělávacích akcí pořádaných odborem Centrální harmonizační jednotka a počet účastníků v letech 2021–2023

	Počet vzdělávacích akcí	Přibližný počet účastníků
2021	17	700
2022	20	1 000
2023	33	1 250

Centrální harmonizační jednotka dále v roce 2023 zavedla vedle akcí ve vzdělávacím katalogu CHJ (viz výše) další možnosti online i osobní metodické podpory pro zaměstnance orgánů veřejné správy. Jednou z nových forem metodické podpory jsou ve spolupráci s krajskými úřady výjezdy školitelů CHJ do jednotlivých krajů, kde poskytují intenzivní školení na téma finanční kontroly pro zaměstnance obecních úřadů. Tato školení jsou cílena především na úředníky menších obecních úřadů, pro které je možnost účasti na prezenčních školeních pořádaných v Praze z praktických důvodů špatně realizovatelná.

Druhou nově zavedenou formou metodické podpory jsou takzvané „konzultační hodiny CHJ“, které se konají prezenčně i online v pravidelných intervalech a v rámci kterých je možné se zástupci Centrální harmonizační jednotky probírat předem zaslané dotazy. Informace o výjezdech do krajů i o termínech konzultačních hodin CHJ jsou rovněž dvakrát ročně zveřejňovány v Katalogu vzdělávacích akcí CHJ.

Příprava zákona o řízení a kontrole veřejných financí

Mezi stěžejní činnost Centrální harmonizační jednotky v roce 2023, obdobně jako v roce předcházejícím, patřily práce na přípravě zákona o řízení a kontrole veřejných financí, který by

21) <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/financni-kontrola/metodicka-podpora-k-financni-kontrola>

měl v budoucnu nahradit stávající zákon o finanční kontrole. Při přípravě návrhu zákona se Centrální harmonizační jednotka může opírat o pestrou škálu informačních vstupů, což umožnil projekt „Posílení řízení a kontroly veřejných financí“, který byl financován z Fondů EHP.

V rámci projektu Posílení řízení a kontroly veřejných financí si Centrální harmonizační jednotka nechala zpracovat nebo sama zpracovala řadu analýz. Nezávislé analýzy na témata, která se historicky ukázala jako problematická či nedostatečně analyticky podložená, byly zpracovány Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, Právnickou a Ekonomicko-správní fakultou Masarykovy univerzity v Brně. Konkrétně se jednalo o témata nastavení a fungování vnitřních kontrolních systémů orgánů veřejné správy, právní regulace interního auditu, ústavně-právních možností regulace územních samosprávných celků a zhodnocení možností úprav stávajícího institutu porušení rozpočtové kázně. Sběr podkladů pro přípravu nového zákona zahrnoval rovněž analýzu zahraniční praxe (Polsko, Lotyšsko, Rakousko, Spojené království a Portugalsko) provedenou Ministerstvem financí v roce 2022. Na internetových stránkách Ministerstva financí jsou zveřejněny jak nezávislé analýzy zpracované vysokými školami²², tak analýzy ze zahraničních cest zpracované Ministerstvem financí²³.

V návaznosti na veřejné konzultace k navrhovaným změnám uskutečněné v roce 2022 (16 konzultací, kterých se účastnilo přes 600 zástupců odborné veřejnosti) uspořádala Centrální harmonizační jednotka v únoru roku 2023 odbornou diskusi se zástupci kontrolních orgánů (Nejvyšší kontrolní úřad, Generální finanční ředitelství, Auditní orgán, Odbor kontroly Ministerstva financí, Ministerstvo vnitra) a zástupci svazů a asociací sdružujících orgány veřejné správy, kterých se zákon o finanční kontrole dotýká (Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, Asociace krajů ČR, Svaz zdravotních pojišťoven ČR, Český institut interních auditorů). Dále byl v červnu 2023 uspořádán závěrečný projektový seminář zaměřený na sdílení zkušeností s prosazováním změn ve veřejné správě. Informace o průběhu všech těchto akcí jsou zveřejněny v rámci publicity projektu.

Projekt Posílení řízení a kontroly veřejných financí byl úspěšně ukončen předložením věcného záměru zákona o řízení a kontrole veřejných financí do meziresortního připomínkového řízení. Po vypořádání všech připomínek byl **návrh věcného záměru zákona v prosinci 2023 v souladu s Plánem legislativních prací vlády předložen k projednání vládě**. V období tvorby této Zprávy byl již usnesením vlády **věcný záměr schválen** a ministru financí bylo usnesením vlády uloženo předložit návrh paragrafového znění zákona o řízení a kontrole veřejných financí do 30. září 2024. Platnost připravovaného zákona se předpokládá k lednu roku 2026, účinnost poté o rok později, tedy od ledna 2027.

22) <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/posileni-rizeni-a-kontroly-verejnych-fin/publicita-projektu/2022/mezinarodni-konference-k-projektu-posile-48895/>

23) <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/posileni-rizeni-a-kontroly-verejnych-fin/publicita-projektu/2023/publikace-projektovych-analyz-shrnujicich-zahranic-52628>